

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Ing. Antona Jakubíka v trestnej veci obvineného **M. O. a spol. pre trestný čin krádeže** podľa § 247 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinných do 31. decembra 2005) formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí 15. júla 2009 v Bratislave dovolanie obvineného M. O. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 11. januára 2007, č.k. 2 To 124/06 - 521, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. d/ Tr. por. dovolanie obvineného M. O. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica z 11. augusta 2006, sp. zn. 2 T 53/06, bol **obvinený M. O.** (v niektorých skutkoch spoločne s ml. J. D.) uznaný za vinného z trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. (v bode 3/), pokračujúceho trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 2 písm. a/, písm. c/ Tr. zák. sčasti (v bode 11/) spáchaného samostatne, sčasti formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. (v bodoch 4/, 5/, 8/, 9/, 10/ a 11/), pokračujúceho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 Tr. zák. (v bodoch 6/ a 12/), trestného činu neoprávneného vyrobenia a používania elektronického platobného prostriedku a inej platobnej karty podľa § 249c ods. 1 Tr. zák. (v bode 7/) a zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. účinného od 1. januára 2006 (v bode 13/), na tom skutkovom základe, že

3/ obvinený M. O. a odsúdený ml. J. D. po predchádzajúcej vzájomnej dohode dňa 6. októbra 2005 v čase okolo polnoci sa vlámali do predajného stánku pri Z. tak, že obvinený M. O. rukami vyhol tyč na mreži a vytrhol oká z dreveného rámu, následne odsúdený ml. J. D. odtrhol kryciu dosku o rozmere 0,15 x 1 m, spoločne zdvihli mrežu a rám okna spoza

ktorého vytiahli rôzne časopisy, po čom išli pre V. O., ktorý bol vylúčený na samostatné konanie a spolu sa vrátili k novinovému stánku, pričom zatiaľ, čo obvinený M. O. dával pozor, V. O., ktorý bol vylúčený na samostatné konanie a odsúdený ml. J. D. odstránili gumu zo skla, mrežu odtiahli a vybrali sklo, a potom čo V. O., ktorý bol vylúčený na samostatné konanie vošiel do vnútra stánku, sa spustilo poplašné zariadenie, v dôsledku čoho z miesta činu ušli, pričom zo stánku odcudzili 8 ks rôznych časopisov, čím poškodenej spoločnosti B., spôsobili škodu vo výške 502 Sk a poškodením zariadenia škodu vo výške 2 092 Sk,

4/ obvinený M. O. a odsúdený ml. J. D. v presne nezistený deň koncom mesiaca október 2005 v čase asi o 24.00 hod. po predchádzajúcej vzájomnej dohode sa vlámali do pohostinstva F. tak, že zatiaľ čo odsúdený ml. J. D. dával pozor, obvinený M. O. vyskočil na parapetu okna vo výške 1,5 m, následne cez vetrák nad oknom prestrčil ruku a po otvorení kovania okna toto následne vytlačil a vošiel dnu, odkiaľ odcudzil najmenej 10 ks keksov) zn. Vlnky, 8 ks balíčkov žuvačiek zn. Orbit a 1 ks 0,7 litrovú fľašu vína Veltlín, čím svojim konaním spôsobili J. F. škodu vo výške najmenej 217 Sk,

5/ dňa 14. novembra 2005 asi o 24.00 hod. odsúdený ml. J. D. a obvinený M. O., po predchádzajúcej dohode sa vlámali do pohostinstva F. tak, že zatiaľ čo odsúdený ml. J. D. dával pozor, obvinený M. O. vyskočil na parapetu okna vo výške 1,5 m, prestrčil ruku cez vetrák nad oknom, aby ho otvoril, čo sa mu nepodarilo, následne rukou rozbil sklenenú výplň okna a vošiel dnu, odkiaľ odcudzil 4 ks jednolitrových fliaš Karpatského horkého, 1 ks 0,7 litrovej fľaše Fernetu, 1 ks jednolitrovej fľaše Becherovky, 8 ks balíčkov žuvačiek zn. Orbit a 8 ks čokolád zn. Barila, čím svojim konaním spôsobili poškodenému J. F. odcudzením vecí škodu najmenej vo výške 1 679 Sk a poškodením vecí škodu vo výške 101 Sk,

6/ obvinený M. O. v období od 5. decembra 2005 do 15. decembra 2005 v mieste bydliska M., postupne od neho pod rôznymi zámienkami vylákal 1 ks mobilný telefón zn. Nokia 6230i, 1 ks mobilný telefón zn. Nokia 3510i, 1 ks mobilný telefón zn. Siemens S 55, 1 ks 18 karátovej zlatej retiazky o dĺžke 55 cm a hrúbke 2 mm s 1 ks 18 karátovým príveskom v tvare krížika, 1 ks digitálny fotoaparát zn. Sony Cyber - Schot DSC - P93A a finančnú hotovosť vo výške 7 000 Sk, pričom uvedené veci predal a takto získané finančné prostriedky použil pre vlastnú potrebu, čím svojim konaním spôsobil poškodenému MVDr. J. Š. škodu vo výške 25 600 Sk,

7/ obvinený M. O. vo večerných hodinách, v presne nezistenom dni v mesiaci december 2005, v priestoroch bytu číslo X., po tom, čo ho R. V. vpustil dovnútra a po tom, čo uvidel jeho platobné karty, tomuto uviedol, že tieto majú nesprávne PIN kódy a z uvedeného dôvodu ho požiadal, aby mu ich vydal, s čím poškodený V. nesúhlasil, avšak následne mu obvinený M. O. proti jeho vôli zobral 1 ks medzinárodnej platobnej karty Maestro číslo X. vydané V. a 1 ks platobnej karty VISA Electron číslo X. vydané spol. T. a tieto neskôr v úmysle vybrať finančnú hotovosť použil v bankomatoch v meste Púchov, avšak po opakovanom zadaní nesprávnych PIN kódov boli tieto v bankomatoch zadržané,

8/ odsúdený ml. J. D. a obvinený M. O. vo večerných hodinách v presne nezistený deň v mesiaci december 2005, medzi vianočnými sviatkami, v priestoroch bytu číslo X., po tom, čo ich majiteľ bytu R. V. vpustil dnu, tomuto uviedli, že má voči nim dlh vo výške 1 000 Sk a žiadali od neho niečo cenné do záruky, pričom po tom, ako im poškodený V. uviedol, že nič cenné nemá, mu obvinený M. O. povedal, aby bol ticho, lebo mu dá po papuli, z čoho poškodený dostal strach a následne mu z priestorov izby zobrali HI-FI vežu nezistenej značky, čím poškodenému R. V. spôsobili škodu vo výške 800 Sk,

9/ odsúdený ml. J. D. a obvinený M. O. vo večerných hodinách v presne nezistený deň v mesiaci december 2005, medzi vianočnými sviatkami, v priestoroch bytu číslo X., po tom, čo ich majiteľ bytu R. V. vpustil dnu, tomuto uviedli, že jeho televízor zn. Funai vymenia za väčší televízor zn. Tesla a 1 000 Sk, s čím poškodený V. nesúhlasil, na čo obvinený M. O. uviedol, že sa s ním o tom nebude baviť a televízor aj s ovládačom mu spolu s odsúdeným ml. J. D. zobrali a odniesli do miesta bydliska odsúdeného ml. J. D., kde ho odpredali P. M. za 1 000 Sk, čím svojim konaním spôsobili poškodenému R. V. škodu vo výške 1 500 Sk,

10/ odsúdený ml. J. D. a obvinený M. O. vo večerných hodinách v presne nezistený deň v mesiaci december 2005, medzi vianočnými sviatkami, v priestoroch bytu číslo X., po tom, čo ich majiteľ bytu R. V. vpustil dnu a poprel, že si v ten deň vybral väčšiu finančnú hotovosť, mu spoločne prezreli skrine v byte, pričom v jednej z nich obvinený M. O. našiel finančnú hotovosť vo výške 900 Sk a túto zobrali, čím svojim konaním spôsobili poškodenému R. V. škodu vo výške 900 Sk,

11/ obvinený M. O. v presne nezistený deň v mesiaci december 2005, pred vianočnými sviatkami, v priestoroch bytu číslo X., po tom, čo ho majiteľ bytu R. V.

vpustil dovnútra, využil jeho nepozornosť a zo skrine mu odcudzil čiernu koženú peňaženku s obsahom 2 000 Sk, čím svojím konaním spôsobil poškodenému R. V. škodu vo výške 2 000 Sk,

12/ obvinený M. O. v presne nezistenom dni v mesiaci december 2005, pred bytom číslo X., po tom, čo mu R. V. oznámil, že má pokazený mobilný telefón zn. Nokia 1600, tento od neho vylákal pod zámienkou, že mu ho dá opraviť a prinesie mu ho späť o dva dni, pričom následne ešte v ten deň predmetný telefón predal neznámej osobe za 2 300 Sk, čím svojím konaním spôsobil poškodenému R. V. škodu vo výške 3 150 Sk,

13/ odsúdený ml. J. D. a obvinený M. O. v čase asi o 23.00 hod. v presne nezistený deň začiatkom mesiaca január 2006, po tom, čo ich poškodený R. V. vpustil do svojho bytu číslo X. a vošli do vnútra, mu obvinený M. O. povedal, že má dlh 1 000 Sk a po tom, čo poškodený V. odporoval, že žiaden dlh a ani peniaze nemá, ho obvinený M. O. sotil na posteľ a kuchynským nožom s vrúbkovanou čepelou o dĺžke 8 cm s čiernou umelohmotnou rúčkou, ktorý predtým zobral z kuchynskej linky sa mu vyhrážal zabitím tak, že ho ohrozoval nožom a týmto mu pohyboval tesne nad stehnami a prirodzením so slovami, že ho podreže, následne poškodeného V. chytil zozadu za krk a druhou rukou mu priložil zozadu na krk nôž, pričom opakovane žiadal od poškodeného peniaze, pričom počas uvedeného odsúdený ml. J. D. stál pri kuchynskej linke a sledoval konanie obvineného M. O.. Spoločne s obvineným M. O. prehládali skrine v byte, odkiaľ obvinený M. O. zobral finančnú hotovosť 500 Sk, čím svojím konaním spôsobil poškodenému R. V. škodu vo výške 500 Sk.

Za to mu bol uložený podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. účinného od 1. januára 2006 s použitím § 42 ods. 2, § 38 ods. 2, § 36 písm. d/, písm. n/ a § 37 písm. g/, písm. h/, písm. j/ tohto Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 (jedenásť) rokov a 7 (sedem) mesiacov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ tohto Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pričom súčasne bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Považská Bystrica z 5. decembra 2005, č. k. 1 T 244/05–28, v trvaní šesť mesiacov odňatia slobody, výkon ktorého mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu dvoch rokov.

V rámci tzv. adhézneho konania bolo napokon rozhodnuté o uplatnených nárokoch na náhradu škody poškodených J. F., spoločnosti B., MVDr. J. Š., R. V. a R. G. tak, že títo boli podľa § 288 ods. 1 Tr. por. so svojimi nárokmi odkázaní na občianske súdne konanie.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 11. januára 2007, č.k. 2 To 124/06-521, odvolanie obvineného M. O. proti citovanému rozsudku okresného súdu podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal obvinený M. O. vlastným písomným podaním z 22. decembra 2008 (č.l. 594 spisu) dovolanie.

Nakoľko obvinený nepodal dovolanie prostredníctvom obhajcu, tento bol listom prvostupňového súdu z 12. mája 2009 (č.l. 608 spisu) vyzvaný na doručenie plnomocenstva pre ním zvoleného obhajcu na zastupovanie pred dovolacím súdom v zmysle § 373 Tr. por.

Na takto formulovanú výzvu reagoval obvinený písomným podaním zo 16. mája 2009 (č.l. 609 spisu) tak, že požiadal súd o ustanovenie obhajcu.

Súd prvého stupňa súčasne postupom podľa § 376 Tr. por. doručil dovolanie na vyjadrenie Okresnej prokuratúre v Považskej Bystrici, ktorej prokurátor sa k nemu písomným podaním z 11. mája 2009 vyjadril v tom zmysle, že dovolanie považuje za nedôvodné, nakoľko o skoršom dovolaní obvineného už najvyšší súd v minulosti rozhodol podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Súd prvého stupňa následne predložil dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Dovolací súd preskúmal spisový materiál a dospel k záveru, že dovolanie je nevyhnutné odmietnuť podľa § 382 písm. d/ Tr. por., nakoľko nebola splnená podmienka dovolania podľa § 373 Tr. por. ani po postupe podľa § 379 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 373 ods. 1 Tr. por. **obvinený** alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 **môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu.**

Podľa § 379 ods. 1 Tr. por. ak podanie nie je úplné alebo má iné odstrániteľné chyby, predseda senátu vyzve osobu oprávnenú podať dovolanie alebo obhajcu obvineného, aby tieto nedostatky odstránil. Predseda senátu zároveň určí primeranú lehotu na ich odstránenie. Ustanovenie § 311 ods. 3 Tr. por. platí primerane.

Podľa § 382 písm. d/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1 Tr. por.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia dovolací súd konštatuje, že obvinený si ku dňu rozhodovania dovolacieho súdu o dovolaní nespĺnil základnú procesnú podmienku dovolania, ktorou je jeho podanie prostredníctvom obhajcu, hoci výzvou prvostupňového súdu mu bola dostatočne zrozumiteľne adresovaná požiadavka na zvolenie si obhajcu.

Žiadosť obvineného o ustanovenie obhajcu, ktorou reagoval na uvedenú výzvu súdu, je neopodstatnená. Podľa doterajšej súdnej praxe (pozri napr. uznesenie najvyššieho súdu zo 7. júla 2008, sp. zn. 4 Tdo 32/2007) za účelom podania dovolania nemožno obvinenému obhajcu (ex offa) ustanoviť, pričom tento je povinný si obhajcu na uvedený účel zvoliť.

Ustanovenie § 40 ods. 1 Tr. por. nie je možné v dovolacom konaní vo vzťahu k podaniu dovolania obvineným aplikovať, nakoľko ustanovenie § 373 ods. 1 Tr. por. je lex specialis k ustanoveniu § 40 ods. 1 Tr. por., čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 373 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého obvinený môže podať dovolanie len „prostredníctvom“ obhajcu. Uvedené ustanovenie (s dôrazom na slovo „prostredníctvom“) totiž predpokladá, že dovolanie obvineného bude už v čase podania na súd písomne vyhotovené obhajcom, z čoho vyplýva, že obvinený musí mať obhajcu (advokáta) na podanie dovolania ešte pred jeho podaním. Vzhľadom na to, že dovolacie konanie je konaním výlučne návrhovým (nikdy sa nezačína ex offa, ale vždy len na základe podaného dovolania), Najvyšší súd Slovenskej republiky nie je pred podaním dovolania oprávnený robiť akékoľvek úkony súvisiace s dovolacím konaním (dovolacím súdom sa totiž stáva až podaním dovolania), a teda ani nemôže v čase pred podaním dovolania obvinenému obhajcu ustanoviť, čomu zodpovedá povinnosť obvineného si na podanie dovolania obhajcu zvoliť.

Nakoľko obvinený nepodal dovolanie prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), a to ani po postupe podľa § 379 ods. 1 Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí, uznesením, bez preskúmania veci jeho dovolanie podľa § 382 písm. d/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 15. júla 2009

JUDr. Štefan M i c h á l i k , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová